

Informatica în lume

PROTECȚIA SOFTWARE-ULUI

Consiliul de Miniștri al Pieței Comune a adoptat în mod unanim și definitiv, marți 14 mai 1991, legea-directivă europeană privind protecția software-ului. Această lege, care este rezultatul unui compromis între interesele creatorilor, constructorilor și utilizatorilor, va intra în vigoare începând cu 1 ianuarie 1993 și va fi valabilă numai în țările din cadrul Pieței Comune.

Legea-directivă se compune din opt articole, care definesc obiectul și beneficiarul protecției, actele supuse restricției și excepțiile de la aceasta, decompilarea, măsuri speciale și durata acestei protecții. Destinată să protejeze software-ul împotriva actelor de piraterie, această directivă permite totuși efectuarea unei copii de salvare, corectarea erorilor din programe, astfel încât acestea să fie predate utilizatorului conform contractului încheiat. De asemenea aceasta autorizează și decompilarea de software, limitând această operație la perspectiva interoperabilității programelor.

Pe de altă parte, niciieri nu se discută calitatea de proprietar a întreprinderii care a finanțat un software specific. Dacă această omisiune satisface societățile de service, în schimb marile întreprinderi sînt neliniștite: "Miniștrii europeni au acordat societăților de service (SSII) posibilitatea de a reexploata prin proiecte concurente secretele noastre de cercetare" (A. Puerto de la Société Générale). În această situație Société Générale propune o alternativă sub formă de ultimatum: "Fie că aceste societăți acceptă principiul cesiunii proprietății, fie că ele riscă să nu primească decît proiecte de importanță minimă".

Firma Elf Aquitaine întrevede chiar posibilitatea de a-și crea propriul departament de servicii informatice. Pierre Dion de la Usinor Sacilor, președintele comisiei însărcinată cu elaborarea de contracte tip, comune cu SSII, nu pretinde transferul total al proprietății, dar insistă pe trei clauze pe care clientul trebuie să le impună: dreptul de utilizare extensibilă (pentru a se potrivi cu dezvoltările întreprinderii, ca și pentru a obține programe-sursă), dreptul de a modifica programele-sursă, posibilitatea limitării utilizării cunoștințelor. În caz contrar, firma va renunța la colaborarea cu SSII.

Față de această contestație, SSII subliniază că această directivă nu schimbă cu nimic legea franceză.

Satisfacția SSII nu provine numai din importanța pe care riscă să o ia această directivă în negocierile comune cu marile întreprinderi pentru a standardiza contractul de realizare a unui program, ci și din autorizația de decompilare care le permite un viitor liniștit. Firma Syntec: "Nu sîntem societăți de decompilare; scopul nostru este de a realiza interfețe. Această libertate va incita în mod sigur pe furnizori să publice specificațiile".

În privința constructorilor interesați în mod special de

autorizarea de decompilare, aceștia nu au un punct de vedere comun. Unii se raliază la directivă, alții vor mai multă libertate, iar alții doresc interzicerea decompilării. Este cazul firmei IBM care se îndoiește "de această primă derogare de la legea dreptului de autor, niciodată acordată de vreun guvern". Aceasta propune anunțarea procedurilor în fața tribunalului "cu scopul de a determina clar pînă la ce punct este posibilă ridiculizarea protecției autorilor" și a sistemelor proprietare.

(Benitah M. - "Protection du logiciel: compromis bancal à Bruxelles", în: Le Monde Informatique nr. 457, 20 mai 1991, p. 5).

Traducător: Victoria Haiduc

O PROFESIUNE BINE COTATĂ: JURIST ÎN INFORMATICĂ

Pentru un jurist, specializarea în domeniul dreptului în informatică deschide astăzi perspective interesante, într-o lume atractivă, către un domeniu în care mai sînt multe de făcut.

În facultățile de drept din Franța, specializările în informatică au mare succes, datorită terenului puțin explorat încă și al aspectului dublei competențe.

În perioada martie 1990/martie 1991, media ofertelor de serviciu pe lună pentru juriști este de o sută, "nevoia de specialiști în drept în domeniul informaticii fiind însă mai limitată" (conform Sligos - filiala Credit Lyonnais et Tymshare - unde trei juriști își împart sarcinile în cadrul Grupului care are 5000 salariați și 40 filiale). "Lumea informaticienilor este închisă, iar problemele se reglează cel mai adesea prin bună înțelegere, mai ales că meseria de jurist în acest domeniu este abia la începuturi".

Totuși, sectorul noilor tehnologii și în special cel al informaticii, se distinge de alte sectoare de activitate printr-o adevărată inflație de contracte mari și complexe. Fiecare cerere de contract trebuie pusă de acord cu informaticienii, pentru că din punct de vedere juridic un contract în regie sau un contract negociat nu înseamnă nimic. În plus, "regulile juridice în domeniul informaticii derivă din cele referitoare la proprietatea literară și artistică; astfel SSII este proprietara unui software elaborat pentru clientul său, pe cînd acesta plătește programul".

"Informatica este un bun nematerial de la care se așteaptă rezultate alte pentru un moment dat, cît și pentru viitor. De aici, necesitatea de a stabili precontracte care privesc nevoile actuale și viitoare, contracte "nenominalizate" în limbaj juridic".

Principala dificultate în această meserie constă în a înțelege ceea ce dorește diversele părți. "Înainte de a stabili un contract, trebuie să se emită un act prealabil în termeni cît mai clari, în care să se specifice cerințele